

SZLAKIEM
FRANCUSKICH
KATEDR

TADEUSZ
BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii sztuki dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Katarzyna Jasińska
Recenzja merytoryczna – Katarzyna Porczak
prof. Radosław Cezary Gwizdon
Urszula Borowska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Szlakiem francuskich katedr

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji:

Klasy I–IV (w zależności od organizacji szkoły)/90 minut

Cele

Uczeń:

- przedstawia podział gotyku we Francji;
- omawia cechy stylu gotyckiego we Francji;
- wyjaśnia konstrukcje systemu przyporowego;
- przedstawia elementy konstrukcyjne katedry;
- rozwija umiejętność analizowania budowli.

Metody/Techniki/Formy pracy:

- lekcja odwrócona;
- burza mózgów;
- analiza materiału źródłowego;
- opis;
- grupy eksperckie;
- linia czasu.

Środki dydaktyczne:

- materiał ilustracyjny (plany, bryły, schematy budowli);
- Nicolasa Pevsnera, *Katedra i scholastyka*: http://staropolska.pl/tradycja/sredniowiecze/Nikolaus_Pevsner.html;
- materiał źródłowy: Z. Herbert, *Barbarzyńca w ogrodzie*;
- komputer, rzutnik/tablica interaktywna;
- arkusze papieru;
- kolorowe flamastry.

Opis przebiegu lekcji:

Lekcja odwrócona: Uczniowie przed lekcją zapoznają się z tekstem Nicolasa Pevsnera: http://staropolska.pl/tradycja/sredniowiecze/Nikolaus_Pevsner.html

Część wstępna:

Rozmowa na temat katedr gotyckich – uczniowie dzielą się informacjami – to już wiem! Wykorzystanie przygotowania do lekcji, tekstu N. Pevsnera.

Informacja nauczyciela o narodzinach stylu gotyckiego we Francji. Zapoznanie z fragmentem tekstu Z. Herberta, *Barbarzyńca w ogrodzie*: „Jest rzeczą ponad wszelką wątpliwość pewną, że pojawienie się nowego stylu odpowiadało nowej postawie

duchowej. Skupionym, kontemplacyjnym katedrom romańskim przeciwstawiono budowle dynamiczne i gwałtowne, w których światło, »esencja boskości«, zaczęło odgrywać dominującą rolę. Spotkało się to z zamiłowaniem Sugera do splendoru, bogactwa wewnątrz i witraży – owych konstelacji drogich kamieni przy tysiącu zapalonych świec”. <https://culture.pl/pl/arttykul/sztuka-z-fantazji-i-kamienia-zbigniew-herbert-o-architekturze>.

Część właściwa:

Lekcja 1: Przedstawienie podziału stylu gotyckiego – wykonanie przez uczniów linii czasu na dużych arkuszach papieru.

Konstrukcja gotycka – zapoznanie uczniów z terminami związanymi z konstrukcją gotycką – wyszukiwanie elementów konstrukcji w Internecie.

Lekcja 2: Zapoznanie uczniów z przebudową Bazyliki Saint-Denis koło Paryża.

Analiza budowli gotyckich podczas pracy w grupach: Katedra w Laon, Katedra Notre Dame w Paryżu, Katedra w Chartres, Katedra w Amiens, Katedra w Reims, Sainte-Chapelle (6 grup eksperckich). Prezentacja efektów pracy uczniów, uzupełniona o komentarz nauczyciela.

Część podsumowująca:

Naniesienie na sporządzoną wcześniej linii czasu omawianych katedr. Przypomnienie cech konstrukcyjnych systemu przyporowego.

Zadanie domowe:

Wykonaj przewodnik po katedrach Francji. Sporządź mapę interaktywną Francji online z naniesionymi katedrami (praca dla chętnych uczniów).

Komentarz metodyczny

Lekcja oparta została o zastosowanie metod aktywizujących, angażujących uczniów do pracy w grupie, wykorzystanie zasobów internetowych oraz tradycyjnych źródeł informacji. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy; wykorzystać mocne strony ucznia, budować atmosferę pracy sprzyjającą budzeniu pozytywnych emocji i zdobywanie doświadczeń; dostosować wymagania edukacyjne, stopień trudności zadań do możliwości ucznia, np. wydłużyć czas pracy; stosować ocenianie kształtujące i wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy lub, w jaki sposób może uzupełnić braki oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności;

umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu, angażując w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych, np. mapy z katedrami we Francji. Podczas lekcji rozwijane są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej oraz w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (teoria sztuki), osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (dyskusja w grupach eksperckich); w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się).